

VOORWOORD

Op 14 april 1986 stierf onverwacht Prof. Dr Wiebe Jappe Alberts. Hoewel reeds hoogbejaard heeft hij tot de laatste dag van zijn leven actief deelgenomen aan de activiteiten van de Stichtingen Maaslandse Monografieën en Sociaal Historisch Centrum. Met beide instellingen voelde hij zich sedert 1964 nauw verbonden. Posthuum zullen in de reeks Maaslandse Monografieën nog enkele boeken verschijnen, waarvoor hij belangrijke bijdragen schreef.

Jappe Alberts was in Nederland een pionier op het terrein van de regionale en interregionale geschiedschrijving. Pas op 54-jarige leeftijd heeft hij zich tot deze discipline bekend. Het was hem gegeven haar nog ruim dertig jaar op tal van wijzen en op de hem kenmerkende dynamische wijze te stimuleren. Het Sociaal Historisch Centrum heeft van zijn vruchtbare ideeën decennia lang mogen profiteren. Aan zijn nagedachtenis is dit 32ste deel van de Studies opgedragen.

In deze bundel is een viertal artikelen opgenomen. Drie zijn van de hand van jonge historici.

G.J.P.M. Corten publiceert onder de titel 'Alignements Droits' een studie over de aanleg van het wegennet in het departement van de Nedermaas. Hij laat zien hoe moeizaam rond 1800 plannen tot verbetering van de economische infrastructuur van de beide Limburgen konden worden gerealiseerd. Corten's studie is van bijzonder belang, omdat de ontwikkeling van verkeer en vervoer en de openbare werken politiek in onze gewesten nog nimmer gedegen werden onderzocht.

G.C.M. Vromen schetst in detail het personeelsbeleid bij de Nederlandse mijnen tijdens de jaren dertig. Hij toont aan dat het arbeidsmarktbeleid van de Rijksoverheid in deze jaren lang niet altijd spoorde met het bedrijfsbelang van de mijnondernemingen. De compromissen die uiteindelijk tot stand kwamen, hadden een stabiliserende uitwerking op zowel de werkgelegenheid als de bedrijfsvoering.

Hélène Vossen bestudeerde het ontstaan in Maastricht van de Mater Amabilis en de Pater Fortis scholen kort na de Tweede Wereldoorlog. Dit nieuwe onderwijstype, gericht op werkende jongeren, was korte tijd heel populair. De doelstellingen waren aanvankelijk beperkt. Hun integratie in het onderwijssysteem leverde evenwel snel problemen op.

In een kritisch artikel bespreekt J.F.R. Philips uitvoerig de omvangrijke dissertatie van L.H.M. Kreukels 'Mijnarbeid: volgzzaamheid en strijdbaarheid'. Philips hecht meer waarde aan de conclusies over de sociale verhoudingen in het mijnbedrijf van de Staatscommissie Couvée uit 1948 dan aan de recente analyses van Kreukels.

Het jaarverslag van het Sociaal Historisch Centrum over het afgelopen jaar besluit als gebruikelijk de bundel. De samenstelling van het bestuur en de lijst van contribuanten en begunstigers zijn als bijlagen aan dit verslag toegevoegd.

De redactie